

Deu

Chapter 19

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

אֱלֹהֵיךָ	יְהוָה	אֲשֶׁר	תְּגוֹלִים	אֶת־	אֱלֹהֵיךָ	יְהוָה	יִכְרִית	כִּי־	1
Mungu-wako	Yahwe	ambayo	mataifa	-	Mungu-wako	Yahwe	ataangamiza	wakati-	
H0430	H3068			H0853	H0430	H3068	H3772		
וּבְכַתִּיבָם:	בְּעָרֵיהֶם	וַיִּשְׁבֹּתָ	וַיִּרְשָׁתָם	אֲרָצָם	אֶת־	לָךְ	נָתַן		
na-katika-nyumba-zao	katika-miji-yao	na-utakaa	na-utamiliki	nchi-yao	-	wewe	anakupa		
		H3427	H3423	H0776	H0853		H5414		

Wakati Bwana Mungu wenu atakapokuwa amewaangamiza mataifa ambayo nchi yao anawapa ninyi, wakati mtakapokuwa mmewafukuza na kuishi katika miji yao na nyumba zao,

יְהוָה	אֲשֶׁר	אֲרָצֶךָ	בְּתוֹךְ	לָךְ	תִּבְדִּיל	עָרִים	שְׁלוֹשׁ	2
Yahwe	ambayo	nchi-yako	katikati-ya-	kwa-ajili-yako	utatenga	miji	miji-tatu	
H3068		H0776	H8432		H0914		H7969	
				לְרִשְׁתָּהּ:	לָךְ	נָתַן	אֱלֹהֵיךָ	
				kuimiliki	wewe	anakupa	Mungu-wako	
				H3423		H5414	H0430	

ndipo mtenge miji mitatu iliyopo katikati ya nchi kwa ajili yenu, katika nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa kuimiliki.

אֲשֶׁר	אֲרָצֶךָ	גְּבוּל	אֶת־	וַיִּשְׁלַחְתָּ	תִּדְרֹךְ	לָךְ	תִּבְיִן	3
ambayo	wa-nchi-yako	mpaka	-	na-utagawanya-tatu	njia	kwa-ajili-yako	utaandaa	
	H0776	H1366	H0853	H8027	H1870			
	רִצְחֵם:	כָּל־	שָׁמָּה	לָנוֹס	וְהָיָה	אֱלֹהֵיךָ	יְהוָה	יִנְקִי לָךְ
	muuaji	kwa-kila-	huko	kukimbilia	na-itakuwa	Mungu-wako	Yahwe	atakurithi
	H7523	H3605	H8033	H5127	H1961	H0430	H3068	H5157

Jengeni barabara katika miji hiyo na kuigawa mara tatu, nchi anayowapa Bwana Mungu wenu kama urithi, ili kwamba yeyote amuuaye mtu aweze kukimbilia humo.

אֶת־	יָבֵה	אֲשֶׁר	וַחִי	שָׁמָּה	יָנוֹס	אֲשֶׁר־	הָרִצְחֵם	דְּבַר	וְזָה	4
-	atampiga	ambaye	na-kuishi	huko	atakimbia	ambaye-	la-muuaji	ni-shauri	na-hii	
H0853	H5221		H2425	H8033	H5127		H7523	H1697	H2088	
	שְׁלֹשָׁם:	מִתְמַל	לָו	שָׂא	לֹא־	וְהָיָה	דָּעַת	בְּבִלִי־	רַעְהוּ	
	juzi	kutoka-jana	yeye	kumchukia	ha-	na-yeye	kujua	bila-	jirani-yake	
	H8032	H8543		H8130	H3808	H1931	H1847	H1097	H7453	

Hii ndiyo kanuni kuhusu mtu amuuaye mwingine na kukimbilia humo kuokoa maisha yake, yaani, yeye amuuaye jirani yake bila kukusudia, wala hakumchukia kabla ya hapo.

וְנִדְהָהּ na-ukatelezeka H5080	עֵצִים miti H6086	לְחֹטֵב kukata H2404	בֵּיתוֹ msituni	רֵעֵהוּ jirani-yake H7453	אֶת־ pamoja-na- H0854	יָבֵא atakuja H0935	וְאֶשֶׁר na-ambaye		
וּמְצָא na-ukampata H4672	הַעֵץ mti H6086	מִן־ kutoka-	הַכֹּרֶזֶל chuma H1270	וְנִשֵּׁל na-ukatelezeka H5394	הַעֵץ mti H6086	לְכָרֶת kukata H3772	בְּנֶרְוֹן kwa-shoka H1631	יָדוֹ mkono-wake H3027	
וְנָחִי: na-kuishi H2425	הַאֵלֶּה hii H0428	הָעָרִים־ ya-miji-	אֶתֶּת moja H0259	אֶל־ katika- H0413	יָנוּס atakimbililia H5127	הוּא yeye H1931	וְנָמַת na-akafa H4191	רֵעֵהוּ jirani-yake H7453	אֶת־ - H0853

Kwa mfano, mtu aweza kwenda msituni na jirani yake kukata miti, naye anapozungusha shoka kuangusha mti, shoka linaweza kuchomoka kutoka kwenye mpini na kumpiga jirani yake na kumuua. Yule mtu anaweza kukimbilia katika mmojawapo ya miji hii na kuokoa maisha yake.

יָחֵם anapata-joto H3179	כִּי־ kwa-sababu-	הַרֵצָח muuaji H7523	אֲחֵרֵי nyuma-ya-	הַדָּם wa-damu H1818	גָּאֵל mlipizaji	יִרְדֹּף akamfuatia H7291	פָּוֶן־ asije- H6435	
וְלוֹ na-yeye H5315	נַפְשׁוֹ nafsi H5221	וְהִכְהוּ na-akampiga	הַרְדָּד njia H1870	יִרְכֶּה njia-ni-ndefu	כִּי־ kwa-sababu-	וְהִשִּׁינּוּ na-akamfikia H5381	לְכַבּוֹ moyo-wake H3824	
מִתְמוּל kutoka-jana H8543	לוֹ yeye H1931	הוּא yeye H1931	שָׁנָא kumchukia H8130	לָא ha- H3808	כִּי kwa-kuwa	מָוֶת kifo H4194	מִשְׁפָּט־ hukumu-ya- H4941	אֵין hakuwa-na- H0369
שְׁלֹשׁוֹם: juzi H8032								

Kama sivyo, mlipiza kisasi cha damu anaweza kumfuatilia kwa hasira kali, naye akamkamata na kumuua kama umbali ni mrefu sana hata ingawa hastahili kifo, kwa sababu amemuua jirani yake bila kukusudia.

ס ק	לָא: kwa-ajili-yako H0914	תִּבְדִּיל utatenga H0914	עָרִים miji	שְׁלֹשׁ miji-tatu H7969	לְאִמָּר nikisema H0559	מִצְוָה ninakuamuru H6680	אֲנֹכִי mimi H0595	כֵּן hivyo	עַל־ kwa-
--------	---	---	----------------	---	---	---	--	---------------	--------------

Hii ndiyo sababu nimewaagiza ninyi kutenga miji mitatu ya makimbilio kwa ajili yenu.

נִשְׁבַּע aliapa H7650	כְּאֶשֶׁר kama-alivyo-	נִבְלָה mpaka-wako H1366	אֶת־ -	אֱלֹהֵי Mungu-wako H0430	יְהוָה Yahwe H3068	יִרְחִיב atapanua H7337	וְאִם־ na-kama-	
לְתֵת kutoa H5414	דִּבֶּר alisema H1696	אֲשֶׁר ambayo	הַנְּחִין nchi H0776	כָּל־ yote- H3605	אֶת־ - H0853	לְךָ wewe H5414	וְנָתַן na-atakupa H5414	לְאִבְתֵּיךָ kwa-baba-zako H0001
לְאִבְתֵּיךָ: kwa-baba-zako H0001								

Kama Bwana Mungu wenu akipanua nchi yenu, kama alivyoahidi kwa kiapo kwa baba zenu na kuwapa nchi yote aliyowaahidi,

9 כִּי־ תִשְׁמַר אֶת־ כָּל־ הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹתָ אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶיךָ הַיּוֹם
 kama- utaishika - yote- amri hii kuifanya ambayo mimi ninakuamuru leo
[H3117](#) [H6680](#) [H0595](#) [H2063](#) [H4687](#) [H3605](#) [H0853](#) [H8104](#)

לְאַהֲבָה אֶת־ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִלְכֹת בְּדַרְכָּיו כָּל־ הַיָּמִים
 kumpenda Yahwe Mungu-wako na-kutembea katika-njia-zake siku-zote- za-milele
[H3117](#) [H3605](#) [H1870](#) [H3212](#) [H0430](#) [H3068](#) [H0853](#) [H0157](#)

וַיִּסְפָּךְ לָךְ עוֹד שְׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה:
 na-utaongeza kwa-ajili-yako tena miji-tatu juu-ya- hizi
[H3254](#) [H7969](#) [H5750](#) [H0428](#) [H7969](#)

kwa sababu mmefuata kwa uangalifu sheria zote ninazowaamuru leo, kumpenda Bwana Mungu wenu na kuenenda siku zote katika njia zake, ndipo mtenge miji mingine, mitatu zaidi.

10 וְלֹא יִשְׁפָּךְ דָּם נְקִי בְּקֶרֶב אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 na-isi- mwagwe damu isiy-na-hatia katikati-ya- nchi-yako ambayo Yahwe Mungu-wako
[H0430](#) [H3068](#) [H0776](#) [H7130](#) [H1818](#) [H8210](#) [H3808](#)

נָתַן לָךְ נַחֲלָה וְהָיָה עֲלֶיךָ דָּמִים: ס
 anakupa wewe urithi na-itakuwa juu-yako damu
[H5414](#) [H5159](#) [H1961](#) [H1818](#)

Fanyeni hivi ili damu isiy na hatia isimwagwe katika nchi yenu, ambayo Bwana Mungu wenu anawapa kama urithi wenu, ili kwamba msije mkawa na hatia ya kumwaga damu.

11 וְכִי־ יְהִי אִישׁ אֶשׁ שָׁנָא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לֹו נָקַם
 na-kama- atakuwepo mtu anayemchukia jirani-yake na-akamvizia yeye na-akainuka
[H1961](#) [H0376](#) [H8130](#) [H7453](#) [H0693](#)

עָלִיוּ עִי וְהָכֹהוּ נַפְשׁ וּמָת אֶל־ אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה:
 juu-yake na-akampiga nafsi na-akafa katika- moja ya-miji hii
[H5414](#) [H5315](#) [H4191](#) [H5127](#) [H0413](#) [H0259](#) [H0411](#)

Lakini kama mtu anamchukia ndugu yake, akamvizia, akamshambulia na kumuua, kisha akakimbilia katika mmojawapo ya miji hii,

12 וְשָׁלְחוּ זָקְנֵי עִירָו וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתַנוּ אֹתוֹ
 na-watatuma wazee wa-mji-wake na-watamchukia yeye kutoka-huko na-watamtoa yeye
[H7971](#) [H2205](#) [H3947](#) [H0853](#) [H8033](#) [H5414](#) [H0853](#)

בֵּיד נֶאֱלַם הַדָּם וְנָתַת: ס
 mkononi-mwa- mlipizaji wa-damu na-atakufa
[H3027](#) [H1818](#) [H4191](#)

wazee wa mji wake watatuma ujumbe kwake, kumleta kutoka mji ule na kumkabidhi mlipiza kisasi cha damu kumuua.

13 לֹא־ תַחֹס עֵינֶךָ וּבַעֲרַתְּ דָּם־ מִיִּשְׂרָאֵל
 usi- mhurumie jicho-lako yeye na-utaondoa isiy-na-hatia kutoka-Israeli
[H3808](#) [H2347](#) [H1818](#) [H3478](#)

וְטוֹב לָךְ: ס
 na-itakuwa-vizuri kwako
 ¶

Msimwonee huruma. Lazima mwondoe katika Israeli hatia ya umwagaji damu isiy na hatia ili kwamba mpate kufanikiwa.

14 לָא תְסִיגְנָא גְבוּלֵךְ אֲשֶׁר רָעַדְתָּ בְּנַחֲלֶיךָ
 usi-ondoe mpaka wa-jirani-yako ambao waliweka wa-kwanza katika-urithi-wako
[H3808](#) [H5253](#) [H1366](#) [H7453](#) [H1379](#) [H7223](#) [H5159](#)

ס אֲשֶׁר תִּנְחַלְתָּ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ: קוּמִילִיקִי
 ambao utarithi katika-nchi ambayo Yahwe Mungu-wako anakupa wewe kuimiliki
[H3423](#) [H5157](#) [H0776](#) [H3068](#) [H0430](#) [H5414](#)

Usisogeze jive la mpaka wa jirani yako ambao uliwekwa na wale waliokutangulia katika urithi upokeao katika nchi Bwana Mungu wako anayowapa kuimiliki.

15 לָא-יְקוּמֵי עֵד אֶחָד בְּאֵישׁ לְכָל-עוֹן וְלְכָל-חַטָּאת
 asi-simame shahidi mmoja dhidi-ya-mtu kwa-kila-uovu kwa-kila-chambani
[H3808](#) [H5707](#) [H0259](#) [H0376](#) [H3605](#) [H5771](#) [H3605](#)

אֲוּ בְּכָל-חַטָּאת אֲשֶׁר יַחֲטֵא עַל-וְפִי מְשַׁחֵדִים שְׁנֵי עֵדִים
 au kwa-kila-kosa ambalo atakosa kwa-mdomo-wa-kwa-mashahidi-wawili mashahidi
[H3605](#) [H2399](#) [H2398](#) [H6310](#) [H8147](#) [H5707](#)

עַל-כִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יְקוּמֵי דָבָר: מְשַׁחֵדִים
 kwa-mdomo wa-watatu-mashahidi atasimama jambo
[H6310](#) [H7969](#) [H5707](#) [H1697](#)

Shahidi mmoja hatoshi kumtia hatiani mtu kwa uhalifu au kosa lolote ambalo anaweza kuwa amelitenda. Lazima shauri lolote lithibitishwe kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu.

16 כִּי-יְקוּמֵי עֵד-אֶחָד בְּאֵישׁ לְעֻנֹת בּוֹ סָרָה:
 kama-atasimama shahidi-wa-udhalimu dhidi-ya-mtu kushuhudia yeye uasi
[H5707](#) [H2555](#) [H0376](#) [H5627](#)

Kama shahidi mwenye nia ya kumdhuru mwingine akisimama kumshtaki mtu kwa uhalifu,

17 וְעַמְדוֹ שְׁנֵי הַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-לָהֶם הָרִיב לְפָנָי יְהוָה
 na-watasimama watu-wawili-wanaume wana-ambao-ambao mbele-ya-Yahwe
[H5975](#) [H8147](#) [H0376](#) [H1992](#) [H7379](#) [H6440](#) [H3068](#)

לְפָנָי הַכְּהֵנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יְהוָה בִּימֵי הַהֵם:
 mbele-ya-makuhani na-waamuzi ambao watakuwepo siku hizo
[H6440](#) [H3548](#) [H8199](#) [H1961](#) [H3117](#) [H1992](#)

watu wawili wanaohusika katika mabishano lazima wasimame mbele za Bwana na mbele ya makuhani na waamuzi ambao wako kazini wakati huo.

18 וְדַרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטִב וְהַנָּה עֵד-שֹׁקֵר הָעֵד שֹׁקֵר
 na-watachunguza waamuzi vizuri na-tazama shahidi-wa-uongo shahidi-wa-uongo alijibu
[H1875](#) [H8199](#) [H3190](#) [H2009](#) [H5707](#) [H8267](#) [H5707](#) [H8267](#)

בְּאֶחָיו: דְּחִידֵי-נְדוּגָתֵךְ
 dhidi-ya-ndugu-yake
[H0251](#)

Waamuzi lazima wafanye uchunguzi kwa makini na shahidi akionekana kuwa ni mwongo, akitoa ushuhuda wa uongo dhidi ya ndugu yake,

19 וְעֵשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאַחֵיו וּבַעֲרַתָּ הָרַע
 na-mtafanya kwake kama-alivyo-alikusudia kufanya kwa-ndugu-yake na-utaondoa uovu
[H7451](#) [H2161](#) [H0251](#)

מִקֶּרְבְּךָ: קוּטוֹכָתֵךְ
 kutoka-kati-yako
[H7130](#)

basi mtende kama alivyotaka kumtendea ndugu yake. Ni lazima mwondoe uovu miongoni mwenu.

כָּדָבָר	עוֹד	לַעֲשׂוֹת	יִסְפוּ	וְלֹא-	וַיֵּרְאוּ	יִשְׁמְעוּ	וַהֲנַשְׂאָרִים	20
kama-jambo	tena	kufanya	endelea	na-hawata-	na-wataogopa	watasikia	na-waliobaki	
H1697	H5750		H3254	H3808	H3372	H8085	H7604	
						בְּקִרְבְּךָ:	הִלֵּךְ	הַרְעָה
						kati-yako	hili	baya
						H7130	H2088	

Watu watakaosalia watasikia hili na kuogopa, uovu kama huo kamwe hautatendeka tena miongoni mwenu.

יָד	בְּשֵׁן	יָד	בְּעֵין	עֵין	בְּנַפֵּשׁ	נַפֵּשׁ	עֵינֶיךָ	תְּחוּס	וְלֹא	21
mkono	kwa-jino	jino	kwa-jicho	jicho	kwa-nafsi	nafsi	jicho-lako	hurumie	na-usi-	
H3027	H8127	H8127			H5315	H5315		H2347	H3808	
						ס	בְּרֵגֶל:	רֵגֶל	כַּיָּד	
						ף	kwa-mguu	mguu	kwa-mkono	
							H7272	H7272	H3027	

Msionyeshe huruma, uhai kwa uhai, jicho kwa jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu.